

TIDEVARVET

TIDEVARVET

den 28 februari 1931 innehåller:

Den kvinnliga blygsamheten.
Ledande artikel.

Sockerfrågan 1931.

En folkbildningsroman.
Av Anna Lenah Elgström.

Från Washington.
av Emilia Fogelklou Norlind.
(Forts. och slut från föregående nr).

Världen i stöpsleven.
Internationella kvinnoförbundets uppbyggingsvecka i Norrköping—Linköping
av C. H.

Hurudan är andan vid våra lörover?
En fråga av Dr. Alf Ahlberg.

Specialnumret Vi kvinnor
i fabriken kan rekvideras från
Tidevarvets exp. till ett lös-
nummerspris av 25 öre.

Vad har hänt?

LARM FRÅN LASSEKROG har blivit dömd till 7-årigt straff för att vilseleda ett barns döds genom följande. Han anförde själv som förklaring omständighet att han ansett sig i faders ställe. — Det är detta senare vi vilja fastslå till begrundan, inte någon skadegärläge över det långa fribelletsstrafet.

Från Malmö meddelas att en 15-årig flicka sökt taga sig av drag sedan hon i åratall varit utsatt för misshandel från fader och styvmor. — Barnen kunna icke bilda fackföreningar, de ha ingen strejkrätt. Hur många äro vi, som vilja bevaka deras rätt?

ENGELSKA FINANSMINISTERN SNOWDEN har i ett uppseendebekännande tal med anledning av frågan om arbetslöshetshjälp och minimilöner föreläst, att så länge han bekläder sin post kommer intet nytt anslag att kunna ställas till förfogande för sociala ändamål. Vid en senare omröstning om dessa frågor bevitnade man den märkliga händelsen att konservativa, liberaler och arbetarparti vandrade ut tillsammans åt en håll, medan Independent Labourns representanter ensamma gingo åt det annat. »Man börjar mer och mer känna», skriver The New Leader, »att detta är den verkliga uppdelningen av parlamentet.»

Sir Oswald Mosley, som i fjol lämnade regeringen, har samtidigt utträtt ur arbetarpartiet och grundat nya arbetarpartiet.

TIDEVARVETS SPECIALNUMMER Vi kvinnor i Fabriken har mottagits med livligt intresse av en stor läsekrets, som inte underlätit att för redaktionen tillkänna sin tillfredsställelse.

»Det utomordentligt rikt och vackert illustrerade numret», skriver Dagens Nyheter, »vill i ord och bild förmåla bekämpansen med den svenska industriarbeterskan, som numera omfattar över 150.000 kvinnor.» »Kvesslöthet, kollektivkänsla, bildningsströrf och beslutsamhet», säger Social-Demokraten, »beslutsamhet att kämpa mot de missförhållanden, som hämma industrien under privatkapitalistisk och därill ofta i arbetspsykologi ganska okunnig ledning, därom får man de friskaste intryck av den välgjorda sammanställning, det utmärkta uppdrag, som här föreligger i genomförd skick.»

Nattarbetslagen.

Av KERSTIN HESSELGREN.

Det tycks vara denna lags öde att väcka strid. När den infördes hos oss 1909, var det mot kvinnornas vilja, de opponerade sig mot den därför, att den faktiskt drev kvinnorna ut ur vissa yrken — typograf-facket, större bagerier, sulfittfabriker för att nämna de mest låta tala om sig. Det visade sig emellertid att den också gjorde nytta. Så litet organiserade och kvinnorna den tiden voro, kunde de ej själva sätta en damm för onödigt nattarbete. Inom sömmerskeyrket t. ex. ansågs nattarbete som ett ofrånkomligt ont. Under den värsta brådskan mellan jul och nyår kunde det hända att sömmerskor på de stora ateljéerna ej gingo hem under hela veckan, utan lågo några timmar på golvet i arbetslokalen och för resten arbetade så gott som dygnet runt. Genom förbudets tillkomst blev sådant omöjligt och så småningom lärde sig kundkredsen att sätta sina krav inom rimlighetens gränser.

Nattarbete har också under årens lopp försvunnit icke blott från de stora syateljéerna utan i stort sett även från de små ateljéer, som ej komma under lagen och så är det med flera andra yrkesgrupper, där nattarbete varit vanligt.

Detta torde bero icke minst på att kvinnorna nu på ett helt annat sätt förstått att taga vara på sina egna intressen. De ha stöd av sina organisationer och tala ej nattarbete, även om de skulle ha rätt därpå till grund av lagens bestämmelser.

Attimmarslagen har också inverkat. Den i lagen tillätna övertiden räcker ej till för långvarigt natt-

bete och det, som kanske är verk-sammare ändå, övertidsbetaling är i regel så hög, att den hindrar allt onödigt kvälls- eller nattarbete.

Emellertid ha vi lagen och äro bundna av den internationella konvention vi ratificerade 1909 och industriarbeterskorna önska, så vitt jag förstår, ej heller lagens upphävande och ha inte begärt det. Vad är däremot begärt är att få lagen liet moderniserad. Det som var högsta sanning 1909 har nu mistat en del av sin betydelse så som allting har förändrat sig sedan dess — arbetsstör-hållandena äro andra, levnadsättet ett annat, kommunikationerna äro omlagda etc. Vissa jämkningar lagen skulle sålunda kunna göra desst avsett att skydda mer verklighetsbetonad.

Det kan t. ex. vara bättre och mer praktiskt att i skiftarbete låta ett skift sluta kl. 11 på kvällen i stället för kl. 10 för att ge möjlighet till en längre måltidstid och det kan vara bättre för det första skiftet att få börja kl. 6 i stället för kl. 5, om språvagns-förbindelserna då äro bättre. Det skulle underlätta för de små bagerierna och spisbörstfabrikerna om enstaka arbeterskor kunde få göra deg på de tider, som bagerilagen tillåter o. s. v.

Det är denna rörlighet på morgon- och kvällstimen utan rubning av de 11 timmarnas sammanhängande nattvila, som de svenska industriarbeterskorna begärt, som de ansä-bättre motsvara nutida krav på hygien och som de framförallt ansä vara den enda förutsättningen för

en utsträckning av lagen till den mindre industrien.

Tyvärr tycks man inte kunna skilja på dylika krav och andra längre gående krav från Open door-rörelsen, som principellt motsätter sig all särslagstiftning och därför också måste fordra upphävandet av redan antagna lagar.

Man skulle emellertid tycka, att åtminstone våra svenska representanter skulle se skillnaden. Redaktör Backlund har, som redan i denna tidning nämnts, skrivit en något temperamentsfull artikel i denna fråga. Det är ägnat att förväna, att en person, som är så inne i internationell arbetarskyddslagstiftning som han, ej skall kunna se skillnaden mellan de krav, som framställas på revision av lagen och på upphävandet av lagen. Men han går här i Mr. Thomas fotspar, som anser varje framställning från kvinnohåll som ett sammanfall med hans egen, som fanatiska kvinnors orimliga krav.

Skulle emellertid Arbetskonferensen i vår visa sig mera förstående än vad Mr. Thomas och Rådet och herr Backlund tycks göra, så att lagen linge en efter nutida förhållanden mera anpassbar form, så skulle givetvis större möjligheter förelinnas att utan alltför stora olägenheter kunna ratificera Washington-konventionen, d. v. s. all utsträcka lagen att omfatta även småfåren. — Att som den socialdemokratiska motionen vid årets riksdag förestår göra en sådan utsträckning utan att ändra lagen i den riktning, som här påpekats, synes mig vara i hög grad oklokt.

Jag, människan.

Jag bodde i en klyfta djupt inne mellan branta röda klippor. Nedanför klipporna, där Medelhavet nu går fram, låg en djungel, som var min jaktmark. Jag hade redan lärt mig att gå på två ben, men dock inte riktigt rätt, jag landade som en skildpadda i en bakke. Tala kunde jag icke, ty mina käkben voro för grova och min munhåla för liten för att jag skulle kunna röra min tunga, men jag hade heller icke så många tankar att uttrycka. I alla fall var jag en människa, jag kände till eldens bruk, jag jagade och tillredde mina måltider, jag sipade stenar till knivar, jag gjorde mig nålar och smycken av ben samt kronor av snickerskal ur havet.

Istiderna kommo och gingo, floran och faunan växte omkring mig, jag bodde alltjämt i grottan, ungefär hundratusen år. Men av mina dödas ben och resterna av mina måltider och eldar höjde sig grottans botten under årtusenderna, så att jag började näskäras krönet av de röda klipporna. Självtorkade jag också, jag råttade på mig, fick ett pannvål, en hjärna, ett språk, en konst, och tro på oödlighet.

Stultigen gick jag ut ur grottan för alltid. Jag hade varit en jägare och dödar, nu blev jag också en säningsman och skördare.

Det kom en tid då jag var rak, skön och strålande, jag kunde sjunga språk, jag visste vad Kärlek var och mitt språk kunde uttrycka det, min hand kunde länga skönheten själv i marmor och i färg. Men jag hade kvar något av grottans anda i mig ännu, och jag bestämde mina boingar. Jag människor, var sändersten inbördes, och stundom voro mina boplatser en klunga av fästningar, där jag sökte skydd bakom tjocka murar mot de närmaste av mitt eget släkte.

Under hårda tider kunde hela mitt liv förläta i en fästning. Jag mistrodde mina fiender och mina vänner av i går. Under striderna mellan guller och gibbelliner hade jag en lucka i golvet för att genom den kunna kasta ner stenar i huvudet på grannarna, om de trängde sig in genom porten. I mitt sovrum stod en kastmaskin, och i köket hade jag olja för att kunna gjuta min vrödes sjöande skålar över fienden. Den tillkommande porten bevakades inifrån om natten, och från husets krön spejade väktaren ut över tavan på andra hus, lika tillommedla, lika säkrade med män, vapen och förädder.

Stultigen blev det fred mellan gatorna och kvarteren, mellan städerna och landskapen och dessa stadsdelar som bestå av fästningar, äro museer för kommande släkter blott.

Men på den heliga orten i klyftan vid de röda klipporna, Barma Grande, där sena tider letat fram spår av människoblivandets förnåddastjödande arbete, där finnes nu en annan klyfta, och den är icke ingiftad ännu. Det är den andliga klyftan mellan tvemne folk. Ty just här går gränsen mellan Frankrike och Italien. Här stå poster, som hjälpa vorder och vandrare, här ligga i skilda bukter flotor, om vars inbördes styrförhållanden folken icke kunna komma öfverens.

Här på min gamla boplatz har jag, människans rest det tydliga tecknet på de hinder för min vilt som jag icke lyckats övertinna på hundratusen år.

Devinz.

Orotinmålning.

Förbud och straff

leda icke till målet.

Tvenne läkare, Friedrich Koch — författaren till »Cyankalium» — och fru Jacobowitz i Stuttgart, ha häkts för brott mot § 218, den tyska fosterfördrivningsparagrafen. De ha båda erkänt att de i ett stort antal fall företagit avbrytande av havandeskap, dock följande lagens föreskrifter och sålunda utan att ha gjort sig skyldiga till straffbar handling. Wolff förklarar sig icke i sådana fall ha tagit något honorar, varför beskylldningen för yrkesmässig fosterfördrivning måste bortfalla.

Enligt meddelande i St.-T. av d. 23/2 är diskussionen och reaktionen med anledning av dessa häkningar mycket upprörd. Wolff har ju i tal och skrift bekämpat fosterfördrivningsparagrafen därför att den obarmhärtigt och ensidigt drabbar de fattiga medan de välbärgade alltid finna vägar att undgå den, och ingen beviljar att de handlingar, för vilka han häkts begåtts av ideella skäl.

I Berlin återuppträdes Piscator-scenen som demonstration »Cyankalium», och på melanakterna komma

framstående läkare och jurister att uttala sin ståndpunkt till häkningen.

I Stuttgart anser man att häkningen står i samband med påvens sista encyklika, som i Sydtyskland åstadkommit en stark och dåberedd reaktionär rörelse.

Tidevarvet begagnar ännu en gång tillfället att framhålla hur litet de nuvarande lagbestämmelserna även i vårt land motsvara en förfärdig reaktion från samhallets sida (Forts. å sid. 4).

SLOTTS THÉ

(det finbladiga théet)

ÄR PRODUCERAT I DE TROPISKA HOGLANDERNA OCH SAMMANSATT AV DE YNGSTA OCH SPADASTE SKOTTEN Å THEBUSKEN

Upphovsregeln

REDAKTIONSKOMMITTE:
Elin Wägner,
Elisabeth Tamm,
Ada Nilsson,
Honorine Hermelin.

REDAKTÖR:
Carla Hermelin.

ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson.

Utkommer varje helgirdag.
Stappsal 1-3, 2 tr., Stockholm.
Tel. N. 48 42, 182 43.

ADVOKATER

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén.
Ledamot av Sveriges Advokatsamfund
Herkeslegatan 14 (S. & L. Sv. Vattug.)
Tel. 75 75, 75 76
STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvssaker,
Bostredningar och testamenter, för-
valtningsuppdrag. Även skriftliga
förfrågningar.

TANDLÄKARE

TANDLÄKARE

ARNE JOMGÅRD

Folkungsgatan 136-138, Stockholm
Mottagning efter överenskommelse.
Tel. Söder 173 02.

TANDLÄKARE

RIKARD HELMER

Kungsgatan 38/1, (Centrum)
(börnet av Sveavägen)
Mottagn. eft. överensk. pr. tel. (1)170 80

Badinrättningen

Tel. S. 336 56
" " 48 67
Södermalms Tvätt & Badinrättning
Baltstrådan 6
Tvättinrättningen
Tel.: S. 336 50
" " 157 35

Frälsningsarméns

Kurön

(Ansluter statsbidrag)
Två timmars avgiftsresor från Sthlm
Prospekt och övriga handlingar skickas från
Socialsekreteraren, Östermalms, 24, Stockholm.

Eldbegängelsen

vinner med varje dag erklännande i allt vidare kretsar som den bästa formen för förvandlingen av det avlidnas stoff. När-
mare upplysningar om eldbegängelsen
lämnas avgiftsfritt å
Svenska Eldbegängelseförbundens
Stockholmsavdelnings Byrå,
Sveavägen 25, 2 tr. (Hs)
vid personligt besök eller pr telefon Norr
22 30, vardagar kl. 10-16, lördagar och
helgdagsaftnar kl. 10-14.
Föreningen utger egen tidskrift:
Sjögns, ombudhåll för alla eldbegängelse-
vänner. Skändes franko kr. 1,50 pr helår.

Den 28 febr. 1931.

Den kvinnliga
blygsamheten.

Den kvinnliga blygsamheten är sedan urminnes tider bepröjad. I vår moderna kultur kläger man ofta över, att den är försvunnen. Men det är felaktigt. Den finns fortfarande och i alltför stor utsträckning. Ty vad är det fråga om? Takit, urskilning och kärnsa av det mänskliga jagets begränsning är något, som är önskvärdt för både män och kvinnor. Men att kvinnor ska vara särskilt täpiga är varken till nytta eller glädje.

Dock — den s. k. kvinnliga blygsamheten har fått ett alldeles påfallande uttryck i vår tid. Det är i avseende på vårt sätt att uppfatta och utöva vår medborgarrätt. I nära nog 10 år ha vi varit myndiga medborgare. Låt oss gå igenom de olika partierna välsädelar under den tiden. Om vi ska finna kvinnorna till övervägande del på sista valbara eller på fullständigt oavvalbara platser. Någon invänder kanske, att det är för att locka kvinnorna till ivrigare deltagande i valarbetet — att göra det omöjliga möjligt. Försök inte! Vi göra dess värde inte så stora ansträngningar för att få kvinnor valda. Det är också en bedrövlig sida av saken. Men vad det beträffar, att kvinnor låta sig uppställas så långt ner på listorna, så kunde det vara försvarligt och förklarligt i början. Nu borde det vara en övervunnen barnsjukdom. Då man känner, hur det går till på valmötet, vet man, att det kan vara omöjligt få kvinnorna på valbar plats, men det finns alltid den utvägen att *neka* ta en annan. Det skulle ge kvinnorna en betydligt starkare ställning, om så vore fallet och med all säkerhet i sådana förskafva dem respekt. I stället hör man yttranden så tanklösa eller dylikt. Det är sant, att det är en gruvlig skärmsel under denna övergångstid att *blå* valds. Den kan kosta allt. Men beslutar man sig för att inte vilja ägna sig åt sina medborgerliga plikter, bör man åtminstone låta bli att försvara för dem, som ta oke på sig. Det är det minsta man kan begära. Ännu göra sitt parti en tjänst är ingen ursäkt, ty man kan aldrig göra sitt parti någon verklig tjänst genom en ansvarslös handling.

De valdes till statsfullmäktigevaldet i Stockholm, som hittills föregått för vår hedervärdiga typiska. Vi kunna t. ex. nämna de liberala, eftersom liberalerna sedan gammalt ha namn som sig att erkänna kvinnors rättigheter. I somliga kretsar läsa vi namn på fullständigt okända kvinnliga kandidater, i andra, vad ännu värre är, kända namn, alla på

ovalbara platser. Och säger man att alla liberala platser äro ovalbara, så kunde man kostat på sig att på några välsädelar sätta ett kvinnligt namn först, på de övriga ett manligt. Vi anse inte, att en oduglig kvinninna bör gå före en duglig man endast därför att vilken är hon kvinna, men heller inte tvärtom, vilket hon är förhållandet. Det är tid på att vi uppfores oss som fullvuxna medborgare och lägga bort gammalt oskick.

Man fick höra representanter från betvande länder: Syrien, Italien, Filipinerna. (Opponent mot Italien tanns där ingen!)
»Syriens» verkade alldeles bestämt fransman, till både tal och utpräandande, måhända plus en liten skamsättande krydda av arameisk finurlighet. Han visade hur bilsmåfärdseln på nytt gjort Syrien till ett betydande genomfartsland, som det var i antiken. Med allt erkännande att fransmännen, reducerade han dock »välläringarna». Till dem räknade han icke, att mandatmarkten givetvis icke en institution, uppdraget liknadt, utan fyra, varigenom den gamla principen härska genom att *sända blivna alltför väl tillgodosem*. I jämförelse med turkiska valdet, såg han dock det franska som ett steg på vägen mot större frigörelse, icke tvärtom.

Luchs Pohlmann

SÖDERMANLANDS
ENSKILDA
BANK
DEPOSITIONS- KAPITAL- &
SPARKASSERÄKNING
mot högsta gällande ränta.
Solidarisk Bank. Grundad 1865.

Från Washington.

Av EMILIA FOGELKLOU NORLIND.

(Forts. fr. föreg. nr)

hänförelse talade han om det s. k. »myteriet» mot England (1837), vilket i själva verket var en första frivetskamp. Trots allt hans beundran för Gandhi fick jag ett underligt intryck av hans icke blott chauvinism, utan också av ett slags — militarism. Det var inte fråga om annat än att hans — glänsande — anförande med dess koncentrerade energi var det som märkte hela denna dag av debatten. (Jag undrar om Gandhi tänkt »Gud bevara oss för våra vänner», om han hört honom? Eller om han trots allt skulle frjodats åt hans ofrånkomliga förnämhet där borta bland västerlänningarna?)

Jag måste också säga några ord om »Filippiner», alias publicisten Buman. En liten man — man måste himla ner radiotrillan en hel fot, när han skulle upp och tala framför den — och en man med ett runt barnansikte, som först tycktes mycket försagd. Han rödde ej vid smådelens mot de sina. Men vad han målade äskädigt, vad som hänt den generation, som kom på skolbanken efter Americas erövring av Filipinerna! Ett starkare avbrott mot spanska regimen kunde knappast tänkas. Här bjöds (och nöddes) man läsa om Americas frihetsförklaring, Americas uppror mot engelska tullar, och amerikanska frihetsjaktarna, som den danska österns råfiska fantasi, som amerikanerna tala så mycket om, lästes detta under hänförelse; såsom om dessa ideal gällde inte bara för U. S. A. utan också just för Filipinerna! — Filipinerna som inte ha fått självstyrelse, som skatta utan att rösta och som ha tull eller tullfrihet på varorna, icke eftersom det passar dem, utan som det råkar passa Uncle Sam!

U. alla dessa anföranden gjorde sig ett gemensamt intryck gällande: De tyckes självmedvetnare än någon, som tycks *upplukade* länder, som tycks ta sig ut i imperieriska innanömen som jilla Rödhättan ur vargen — hela och väl behållna på slutet! (Men ho vet hur det i vissa fall går med gamla vargen, som slök dem?)

En utomordentligt aktualitet lik konferensdagen krig »Folkförbundets» genom att Americas anslutning just samtidigt diskuterades därborta i senaten. Motståndet är ännu betydligt. Hoovers och föregående presidenters anminningar ha inte hjälpt. Vad som nu gjordes situationen särskilt dramatisk var, att den äldrige Elihu Root, folkförbundets ivrige förespråkare, lätit sig föras upp i Senaten — under en oerhörd folkstillströmning. För den utomstående är det svårt att fatta, hur Elihu Roots tilläggsparagraf (med veto-rätt för U. S. A.) skulle kunna ha sådan underbar kraft att locka in i Förbundet, då (såsom det f. ö. under senatsdebatten påpekades) det redan förtur finns en avfattning i stadgarna, som möjliggör

Socketfrågan 1931.

Den svenska sockerbetsodlingens existensberättigande eller icke står även i år på dagordningen och väntar riksdagens avgörande. Om lördag behandlas i kamrarna k. propositionen angående återgård för den svenska sockerbetsodlingens uppehållande. Ett antal motioner av olika innebörd äro med anledning av propositionen väckta i frågan och utskottet står uppdelat på åtminstone fem olika linjer.

Propositionen går i korhet ut på, att ett anslag på 3,800,000 kr. skall beviljas för att enligt vissa grunder delas ut som tilläggspris till sockerbetsodlarna. Villkoret för att odlarna skola få del av tilläggspriset är att minst 70 % av den 1926 kontraherade arealen användes för betodling. Tillägget skall dock endast utgå för 90 % av varje odlares areal. Subventionen får icke överskrida 40 öre pr decton sextonprocentiga sockerbetor, eller tillsammans med det av sockerbolagen betalde priset 2: 40 öre, pr decton.

I propositionen framhålls att den prisrännkning på socker fortsatt, som föranledde riksdagsbeslutet av 1930 om statsunderstöd åt den svenska odlingen. Med hänsyn till det osäkra läget måste dock förslaget begränsas att gälla endast innevarande budgetår och understödet av statsfinansiella skäl hållas inom de anvisade gränserna.

Den varför Sköld m. fl. underreklamerade socialdemokratiska motionen går ut på, att statsanslaget bör

avvikande. Men jag hörde påstått att det stora förtroendet för Elihu Root som jurist, ansågs psykologiskt påverka stora skolar i folkförbundens riktning, tack vare denna påtagligt hemmagjord och därför säkerställande trofolleri.

Frågan blev emellertid ej avgjord nu, utan framskjuten. Vad amerikanerna frukta är pålagor utifrån i Amerika om deras immigrationspolitik. Det sadas att denna nu skulle diskuteras, innan den definitiva folkförbundsdebetanten kunde återupptagas, till ett avgörande beslut.

Det var egendomligt att se i hur nära rapport kvinnokongressen stod med alla skeenden därborta i Senaten. Man var så direkt med om nuets historia, den flitades ständigt in i vad som sadas. Man telegraferade sympati åt Hoover för hans ställning till folkförbundsfrågan. Telegrafiskt fick man också det sista manifestet från Genève (om det farliga i att tala om krig o. s. v.). Och de olika ortsrupperna av kvinnoföreningar na tycktes stå i livlig kommunikation med resp. senatorer.

Innan kvinnokongressen slutade, omvades Mrs Chapman Catt till ordförande.

Omedelbart efteråt skulle samma samlar öppnas för en annan kvinnokongress, till förmån för *starkare rustningar!* Och den troddes skola samla ännu flera fullbudsmedlemmar än dessa fem hundra, som de olika kvinnoföreningar nysst hade emvats kring *»the cause and cure of Wars!* Det röjer i så fall bäst vilket omfattande begrepp »Americak» är. Ty nog hade jag förmimelsen av att det stod *medvind* krig också den konferens jag själv var med om.

NATURLIG VÄLSMAK

GIVA ROBERTS' HUSHALLS-AROMER FLAVOURETTER
VID BAKNING OCH MATLAGNING

Citron, Cedro, Mandel, Vanilj och Saffran
i eleganta droppflaskor med guldetikett å 50 öre.

Säljas i varje välsorterad specialaffär.

Världen i stöpsleven.

Den samlade utgåvan för Internationella Kvinnöförbundet för Fred och Frihet upplysningskurs — som ägde rum i Norrköping och Linköping och var den sjunde i ordningen — var i år *Mellanfolkligt samarbete*.

Den slynga samlingspunkten för detta samarbete, Genève, med sina 71 olika internationella byråer, rådsföreläsningens och internationella arbetsbyråns arbete, deras framgångar och deras strid mot tekniska svårigheter och bristande förståelse, det ekonomiska samarbetet, som berödes och behandlas i N. F:s ekonomiska kommitté — allt detta belystes i utmärkta föredrag av sådana talare som fröken Marblia Widegren och lektor Elisabet Eurén, fröken Kerssin Hesselgren och sekretären Per Wikman, vilka utom sin sakkunskap också kunde lägga fram för åhörarna de skäckliga bilderna av egna erfarenheter, på ort och ställe gjorda, av god eller nedslående art.

Skolundervisningens plats i det mellanfolkliga samarbetets tjänst togs upp i en serie föredrag av fröken Greta Stendahl och fröken Widegren, och ungdomens förhållande till N. F. och de nya politiska strömningarna behandlades, inför bl. a. några klasser manlig skolgång, av sekr. Paul Mohm. Den unga generationens krav var dessutom ämnet för en diskussion som leddes av rektor Honorine Hermelin.

I hela denna mångskiftande framställning gjorde sig på ett slående sätt gällande den oavslutade spänningen mellan å ena sidan medvetet

viljande människor, å den andra de laviner som sättas i gång av gamla system, av vinstberget i olika former, av de tekniska framstegen inflytande på världsordningen.

Där var t. ex. red. Herman Stolpes föredrag om det ekonomiska världsläget, som med utgångspunkt från lättarbetetslöshet som råder över hela världen — 9 miljoner arbetslösa i Förenta Staterna, 2,7 miljoner i England, 4,3 i Tyskland, bortåt 25,000 i Sverige etc. — mynnade ut i ett påpekande av att det mest nödslående i den aktuella världssituationen, såväl i dess politiska som dess ekonomiska yttringar, är den gapande skillnaden mellan de tekniska möjligheterna till samarbete och den mänskliga viljan till samarbete. Den strämsa samhörighet mellan folken, som bevisas i kommunikationernas fulländning, i varuhöjning och likartade utvecklingsförhållanden, motvaras på ett grotest sätt av energiska försök att isolera stater och folk från varandra. Här finns plats för en väldig propaganda inom fredsförlorens ram för att en större harmoni mellan vilja och teknik måtte åstadkommas.

Ett annat exempel på ojämn strid är den internationella handeln med grifver, opium, morfin, heroin, som bedrivs i skydd av mäktiga finansella intressen till skada för tusentals barn, ungdom och vuxna i alla länder. Opium t. ex. odlas i alla världsdelar och oftast på den bästa jorden. Det tas i beslag i tonvis i världens huvudstäder — men smughandeln pågår till avsevärd pris och på de mest raffinerade vägar.

Den framställning, som lektor Eurén gav av dessa aktuella förhållanden avslutades med en värdjan att varje land måste göra sitt till för att stävja den oförderliga handeln. Gentemot detta ställdes dr. Naïma Sahibons skildring av det moderna krigets innebörd å ena sidan och de massinsamlade värdena ruot av människorskrifter mot kriget, som

Världens varuutbyte i bojer.

Gerda Lundequist i konserthuset.

Gerda Lundequist hade en uppläringsafton i Konserthuset torsdagen den 19 febr. Det var helt henne att inte göra som alla andra och utflyttja sin föreläsning på ett samtidigt bliffrads. Det var också överflödigt. En fulltallig publik vittnade alljämnt om sin önskan att ta och höra Gerda Lundequist, en önskan, som den stoder kvällen ytterligare givit tillkännan genom ett stormande bifall. Publikens blyg sig inte om teaterledningsnärings och konstrikörers förklarande över att tiden »tyvärr» endast har sinne för det moderna och ytliga. Den är senare kanske, att det äkta är det i egentlig mening moderna, efter som det allena är betydande. Och när Gerda Lundequist framträdde för att ge av sin konstns enastående rikedom, lysnar publikens ändagitt till klassiska verk som Narkissos av Ovidius, den fånglas av Heidentam, Fröding och Selma Lagerlöfs dikter och berättelser. Den sista avdelningen av programmet formade sig liksom till ett allvarssord om livets oöverblickliga väg mot döden. Det var Elin Wägners Hamnen, Dan Anderssons En spelmanns jordfärd samt Förord och Vinterhyget av Jarl Hemmer. Och när Gerda Lundequist slutade med orden

*O liv, när min timma står,
Så snara och mig dattarna.
Du får mig stå med ryggen åt
Regh, royligt och rak där jag står.
Med pannan mot morgnans slänna,
Så tänkte man, att de orden voro
särskilt ägnade att läsas av Gerda Lundequist.*

För övrigt — Gerda Lundequists komst är allid för väl känd, att vi behöva tillägga något mera. Vi kunna blott säga att bland hemes afnär var denna t. o. m. av utomordentlig höjd, stora mått och djup känsla.

Internationella Kvinnöförbundet satti i gång. Ett material ärvdett sitt vara allmänna avrustningskonferensen av 1932 till ett moraliskt stöd.

Folkens förändrade uppfattning om våd som är ett verkligt försvär var också kärnpunkten i fru Rut Adlers föredrag Försvarslinje — livslinje. Avrustningen bör inte vara ett mått utan en konsekvens av den förändrade uppfattning om den nationella självhushållningens oömlräcklighet, den internationella gemensamhetsushållningens nödvändighet.

Som ett exempel på de nya vapnens brukafne, förtroende och gemensamhetsstråvan och strid mot utövrisor, som fröken Dagny Thorsvalls skildring av kväkarna som fredsfaktorer och pastor Sandegrens av Indien i stöpsleven. En stättig bild av hela den ljäsande, arbetande och växande världen. Mycket arbete var också nedlagt på de yttre anordningarna för kursen. Nästa uppgift tycks framförallt bli att finna en form under vilken denna upplysningsverksamhet kan nå vidare kretsar.

C. H.

En folkbildningsroman.

Harry Blomberg: Landets lägor. Wahlström & Widstrand. Kr. 6.—.

Långa dagar i tredje-klasskuper mellan tytt blåstirningar allmogemänniskor, kulna kvallar i halvtomna föreläsningssalar med samma orörliga ansikten framför katedern och utanför ungdomar som stå på rutorna och föra oväsen — det är »fined igenkännandens glimt i ögat» folkbildarens läsa Harry Blombergs bok. Man känner igen stämningen från många stunder på de ständigt nya och dock ständigt sig lika platser i det föreläsares väg för honom i vårt avlångs, mörka land — stunder där han säger sig: Ja, men vad tjfnar detta till? Går det att bibringa de kyliga människorna i detta dunkel den levande kunskapens värme och ljus?

Man skall kanske själv ha fört detta folkbildarens underliga liv för att fullt kunna uppskatta hur förträffligt målände Harry Blombergs panorama över det år. Ämnet är ett fynd, ty dels finnes ingenting som liknar just det livet, dels har ännu ingen behandlat dess besvärligheter och glädjelösheten. Man kan naturligtvis behandla det på ett helt annat sätt än Blomberg gjort. Antingen högtidligt patetiskt eller funktionalistiskt framt — med djupa bröstoner eller med det isande förskott man speffelt på utan radikalt håll begynt va detta. Därför att man på just denna föreläsarens egen samvetsfråga om det tjänar något till, anser sig kunna svara ett blecklagt: Nej! Detta nej motiveras med att det öfver folkbildningen finnes så mycket av ljusblå idealitet, av verklighetsträngande marschakt mot »sladgestänkta berg, fallera». Det är svårerligen sant, att det speciellt öfver våra folkbokskolor vilar en alltför betydetonad idyllprigel. Men den är i sig normgivande och därför icke tillräcklig grund för ett dylikt nekande. En andra invändning från samma håll är att folkbildningsarbetet inte ger kunskap utan bara »salmänbildning». Men denna anklagelse är alltför vagt formulerad för att man skulle behöva gå in på den här. Harry Blomberg föröjupar sin inte beller i dessa frågor. Han har valt att behandla sitt ämne enkelt och verklighetstrog — här och var fotografiskt — och en smula lekfullt, med en icke önsympatisk käck, ton, som om han vill visa att han inte tar sig eljer till hela alltför högtidligt. Ty även han höll till brödkraspet, även han har färdats handran till tredje-klassavgar och sovit var natt i ynsång i det ena rummet mardrömsfullare än det andra. Även han har

stigit av vid de små mörka stationerna, bakom vilka ungdomen driver kring i klungor likt malgar kring ett ensligt ljus. Även han har talat i timal med folkskollärare och äldre arbetare, som äro å ena sidan Folkbildningsförbundets och å den andra A. B. F:s stöttepinar och på somliga platser bört deras bekymmer över att ungdomen inte vill ta värbet, att den bara intresserar sig för jazz och sport, där den inte — vilket är tallet med kommunistungdomen är jag rädd — anser att folkopplysningen på dess nuvarande stadium är ett sorts borgerligt opium för folket. Även fastän den socialdemokratiska arbetarörelsen står för den — ja, just därför — . Medan på andra håll råder ett synnerligen livligt intresse från denna rörelses ungdomsförbund för arbetet.

Här är emellertid platsen att närmare ingå på detta. Men däromot skulle man vilja bemöta den invändning som gjorts då föreläsningstendare klaga över att radion klockar folket från föreläsningssalarna — att föreläsningssveksamhet inte får bli självändamål och att huvudsaken väl ändå är att följa höra på och äro intresserade. Föreläsningar i radio må vara aldrig så värdefulla — de ha det föret att de äro för lätta att få höra — det finns inget moment av ansträngning för Åhöraren att nå ett resultat, inte det förarbetet, som gör en föreläsning i en vanlig föreläsningförening till något annat och mera än ett blott anammande, en sorts ändigt korvsöppning. Ty de är varken kunskapens eller allmänbildningens färdiga resultat som det enda viktiga härvidlag. Det viktigaste är simulansen, det levande värdet i arbetet på kunskapens förändring — ansträngningens uppfostrande inflytande som avätter sig inte bara i intellektet, utan — när skall man lära sig att komma ihåg detta? — också i karaktären. Lika mycket som den kunskap de meddelade ligga föreläsningarnas värde i arbetet som gått före föreläsningens grundande och i arbetet på deras bevarande samt i uppberättandet och vidmakthållandet av åhörarnas intresse och självdisciplin.

Det är detta Harry Blomberg visar att han har gjort korn på, detta som faktiskt är kärnan i den lättflytande, brokiga och roliga tytt skildring. Den verkar panorama, men detta just beroende på att det är föreläsningar han skildrar — än i Galatboda, än i Stallojaur, än i de otaliga tredje-klasskupperna, vilka förtala föreläsarna mellan Vstad och Haparanda. Men samtidigt skildrar han inte

komma icke endast odlarna utan också arbetarna till godo och hemställer därför ett tilläggspris på utgå endast till sådana odlare, som betala sin helja arbetskräft för 1931 på samma villkor som i allmänhet gällde för 1929. Motiven yrkar vidare på att E. m. ut: måtte vidtaga Åtgärder för att det särskilda statsunderskudet ål sockret skall kunna upphöra från och med nästa år.

Höndförbundets motioner av hr Löfdamerna m. fl. går ut på statsunderskudets komplettering med en tullförhöjning, så att tullen sammanlagt utgård med 14 kr. för 100 kg.

Högernotionerna med hr Månsson i Erlanderö m. fl. som undertecknare begärd en tullförhöjning på tillt 13 kr. pr 100 kg. till kontantunderskudets komplettering.

Fävlan mellan statsunderskudet och den alljänt stänkande primären på världssociermarknaden synes i år lika hoppfös som förgående år — ja, mera, eftersom priset tillt fortstätt. Det skal bli intressant att se, när den svenska riksdagen tänker böja sig på att söka förhållande och sluta upp med att dötta upprätthålla en dyr och ständigt bekymrad sockerföräring i Sverige.

Vi stå till tjänst

En trött husmor
stärker och häns i Järnmedlet **IDOZAN**
Dokt & Salter. Tryck i Stockholm.

BEGRAVNINGSBYRÅ
S:t Görans Begravningsbyrå
Jenny Larsson
Fleminggatan 60 • Tel. K. 4724.
Ombesörjer allt vid dödsfall.
Ehes kontorstul Tel. K. 4755.

BORDSVATTEN
Drick
Ramlösa
Vårt lands enda naturligt alkaliska vatten

HOTELL
Hottel o. Pensionat Esplanaden
Hauptstrågatan 3, Stockholm.
Telefon Norn 319 H (värd)
FREDRIKSHOVENS PENSIONAT
Friedrichsstrågatan 30, 107 98, 292 34
Ären Hållgördens pensionat, Skåråttara
1st. Skåråttara A. REKORDPENSJONAT
Norrstrågatan 10, 107 98, 292 34
BWA ANNA FÄLSTORNS.

INSTITUT
Doktor A. Kjellbergs Institut
(Innehavare: Doktor Sven Backman)
Kurs i fysikalisk behandling:
Massage, sjukgymnastik, ljus-,
elektrisk och värmebehandling.
Centrala: Svevågatan 28, Stockholm.
Begär prospekt. Tel. Norr 667.

KEMISK TORRTVATT
Kemiska Torrtvätt
Norrstrågatan 30, 107 98, 292 34
Kvarnen, Kopen., Klåvånga,
Motala, Kåre, Västerås, Örebro,
och alla städer i Sverige.
Medlemskap: Hållarens Användare
DEGENS RENISKA TVÅTTANSTALT
Ölbergsgatan 41 STOCKHOLM Tel. K. 3430
Betta, Ringstrågatan 37, Tel. K. 1613.

NYHET FOR SVERIGE!
Parfums
Corseye-Salomé
51 Rue de Valenciennes 61
PARIS 17E — RAI DE COLOGNE — POUCE
GRENEE — BALSAME — BELLERANTINE
MUNSTAVEN
Allt i lös vakt!

Gynna
Tidevarvets
annonser!

OST
Gripenbergsost
belfet i hela ostar å i 40 pr kg.
fritt Gripenbergs gård.
Gripenberg.

framat dessa föreläsare, utan framför allt deras erfarenhet som göra det möjligt för de förre att få tala, deras arbete som hör på.

Som föreläsare själv vet jag vad jag talar om — vet att mycket mera än man lär bort, får man själv lära sig, där man får gås mellan de olika smärtoerna på den svenska landsbygden och möter de ungdomömda människor, vilka djupit inne i skogar och bakom myrar, långt från stora städer, tidningar och ljusreklamärer hålla ett stadigare ljus än de sistnämnda brinnande — kulturrens ljus.

Den gamle professorn i Blombergs bok — t. f. ö. ett av dess bästa porträtt, gjort som det är med lika mycket värme som respekt — talar sant och vackert då han säger satt han är glad att få vara en av Vår Herres små talgändar. De bästa av dessa ljus lysa inte vida omkring eller omtalas mycket, men deras sken är så mycket klarare och intensivare över den lilla fläck, där de satts att verka. Harry Blomberg har känt den mänskliga värme de sprida och även kunnat meddela denna känsla åt oss, så att vi förstärkt våra röster de äro i det lilla. Vi bli till ståt absolut enske med honom om att stinsen Dunder är en stor segrare, även om hans seger bara består i att han och meristen efter tusen svårigheter få sin föreläsningstidning startad.

Gentemot dessa två verkar bokens egentliga huvudperson Bertil Harpunius mer som en av Blombergs vänliga, vagabonderande flänörbjälter. För dem det ibland svårt att hänsa något större intresse, därill äro de alltför vaga stämningssänkskor, givna utan fastare kontur. De är inte i tal om att skildringens skulle vunnit örhör på om författaren för en gångs skull velat hålla sig hemma i alla bemärkelser, i stället för att som nu sväva ut på dessa turistartade utflykter i käserior och till utländska bygdar han har så alltför lätt för. Jag tror t. f. ö. att just endele med denna verkligt friska förtärbegövning är, att han har det för lätt. Även i Landets lägers finner man denna benägenhet att släppa efter på verkets väsenlinje och låta det basat dit hugen för tillfället vänder sig, som är avvisigad av all impuriskdom. Eller kanske annaländans förtrytelse kommer sig av att den fångsande glimten av folkhögskoleliv och av den lilla sympatiska Ingrid-Kristinas lärarincexistens i Lappland så snart avses av ganska banala turistintyck från Österrike och Tyskland? I så fall är den ju smickrande. I själva verket behöver man inte hänsa något vidare oro för att inte detta rikligt väskande författaregeny så småningom skalf stald-

Hurudan är andan vid våra läroverk?

Ur en artikel av dr ALF AHLBERG, som under ovanstående rubrik stod ut låsa på ledande plats i Soc.-Dem. för d. 13/2. återgives härnadan huvudsart.

Tidevarvet har ofta haft anledning framhålla dessa synpunkter, men vi vill dock begagna tillfället att ytterligare understryka dem i den form som doktor Ahlberg här givit.

— — — »De ha en massa revolvrars, uppiges ynglingen Edquist ha yttat om sina kamrater i skolan. — Det inträffade för verkliga belägg för påståendet, att den frivilliga skytteföreningen vid läroverken mer och mer blir en förvandling för att driva upp den rena militariseringen. Eller är detta bara tomt prat, att vid många av våra läroverk icke minst i Stockholm finnas vittföregående fascistorganisationer? Är det bara prat, att man på sina håll använt de s. k. idrottsdagarna till att låra våra gymnasiaster ut — kasta handgranater? Det låter ju nästan otroligt, men man blir kanske till slut tvungen att tro det. Och blundar man länge för talen, så vaknar man för sent.

Så mycket står i alla händelser fast, att en enda av osund fascistromantik utbreder sig i den nuvarande gymnasiegenerationen och att något måste göras åt den saken. Den yttersta orsaken till detta förhållande tror jag är den kinesiska mur, som de högre läroanstalterna dragit mellan sig och det levande livet i samhället av i dag. Ungdomen är så att säga av naturen idealistisk. Den har också en i och för sig lofvård längtan att omsätta sina ideal i handling. Ger man den icke sunda, verklighetsmåttade ideal, så gripa de i stället efter osunda och verklighetsfrämmande.

En jämförelse mellan våra dagars gymnasieutgång och den arbetarungdoms, som rekryteras socialdemokratiska ungdomsförbundets klubbar, utfaller icke till den förras fördel. I sistnämnda fall en väken blås för tidens företeelser, sakliga diskussioner och framför allt ekonomisk och social insikt, som man med lofvård och ofta rörande ambition strävar att förordna. I förstnämnda fall trots all lärdom ett främlingskap för verkligheten som maskerar sig i dum lärdomshögärd och aristokratiska snobberi. Jag säger naturligtvis icke, att detta är ungdomens

gas och förhållning. Det är ju alltid svårare att sträma till det rika än att söka utvida det fattiga. Harry Blomberg kommer — det är min tro — att med åren ge oss allt bättre och starkare böcker och, hoppas jag, en gång den stora folkbildningsromanen, till vilken »Landets lägers» är ett mycket fångslande ehuru ännu ofullständigt utkast.

Anna Lenah Elgström.

egen skövl. Icke heller emskilda lärares eller rektorsers eller föreläsars. Jag har hört många lärare själva djupit beklaga förhållandet. De äro öfver för ett system, som enstvt vi skälles.

Tidens egen genius är ingen grand av Spanien med fjäder i hatten och värja vid sidan. Den har lådt sig i arbetsskolan den borrar i gruvornas schakt, den talar med dånande stämma i svängljug och turbiner, den arbetar med nya ekonomiska och sociala experiment av gigantiska dimensioner, den sitter tankfullt lutad över mikroskopet för att avslöja mikrobernas hemligheter, den söker med bländklus i självtvets mörka djup för att komma driftrernas enkla spel på spåren, den går med som en ende av eld och storm i massornas säkra och takfatta uppnars. Den ålskar att låta frilt och öppet om sig, som man hittills omgett med organiska tabuakt, den har tröttnat på hemlighetsmakieriet med mystiska moralbegrep och kräver klart och öppet besked. Sådan är den stora tiden, men de ideal, som man alltför omblundar vid våra gymnasiar, äro mest tillfälliga — i kungl. livrustkammaren.

Finns det icke något att leva och verka för i vår tid utan att man behöver snygga upp de gamla museiföremålen? Finns det inte spelrum för kloka hönror och tappra nyckor? Låt bli att jolla så mycket om ungdomens dåliga moral och viska den i stället på den stora tidens skamkrav. Låt dem framföra allt komma i en annan beröring med det levande livet i arbetet. Särskilt det hårda och faroliga arbetet. Jag minnar mig några ord av den gamle kloke och gamle William James: »Till köll och järngruvorna, till godstagen, till fiskelagorna i december, till att diska, tvätta kläder och polera fönster, till att bygga vägar och tunnlar, till gjuterierna och skeppens maskinerna och skyttebanans byggnadsbeställningar skulle våra fina ynglingar sändas för att få barnsligheten driven ur kroppen och för att återvända till samhället med sundare sympatier och mera opartiska föreställningar. De skulle ha betalt sin blodskatt, utfört sin del av den evigt mänskliga kampen mot naturen; de skulle trampa jorden med mera betydande, de skulle bli bättre lärare och fäder för den kommande generationen.»

En gymnasiast eller nybliven student måste ju veta en hel del om t. ex. Horatius Cocles, om spanska troförlidskriget eller om fördraget i Tilsit. Men några hånsvan vid en fackförening är eller vad den institution, som kallas Landsorganisationen, betyder. Ni skall i no fall av tio få de barockaste svar. En fackförening är, skall man kanske säga, något slags sammanlutning, som har till uppgift att ställa till så mycket trassel som möjligt på arbetsmarknaden. Det har ynglingen fått lära sig på papa, som i sin tur fått lära sig det av Svenska Dagbladet. Vad får han veta i skolan om socialismen. Ingenting eller något barockt. —

Huvudsaken blir dock, att undervisningen upprätthåller kontakt med tiden, dess händelser, idéer, personer. Vad får man veta om, låt oss säga Lenin, i våra gymnasiar? Ingenting eller också »fackförening», som framställa honom som apokalypsens vilddjur. Vad får man veta om vår tids väldigaste ekonomiska experiment, Rysslands industrialisering? Ingenting. Eller det som är värre än ingenting.

Är det då mening, att ungdomen skall dragas in i politiken? Frågar man kanske förfärd. Båra inte de »spröda gymnasiastälarna så länge som möjligt försökas dräffra? Nej, svarar jag, vad vore det för vanvet att hålla just dem, som skola bygga den nya tiden, borta från dess politiska idelvi? Naturligtvis menar

Till Tidevarvets redaktion

fröken Carin Hermelin.

Sedan jag blivit uppmärksamgjord på Eder artikel »Vår äro ledarna» i Tidevarvet av den 14 febr. har jag noggrant tagit det av den. Jag finner, att orsaken till artikeln är, vad pressen ibland kallar »Nya Dagspojkarna». Angående denna sak har jag ingen anledning att uttala mig, utan mitt brev till Eder förklarades av Eder yrkande om den anstalt, där jag nu under mer än åttio år tjänstgjort som pastor och förste lärare. När jag läser ett sådant yttrande av Eder som »förbyrskola» så var min första tanke: »Förlåt dem, ty...», men som det skulle klinga som en blasfemi, så höll jag inne.

För dagen vill jag endast vördsamt men intågande rikta denna fråga till Eder: »Vet Ni, vad Ni talar om? Jag förstår, att denna fråga kan uppfattas som en förtärbethet, men dels giver hela sista delen av Eder artikel anledning till denna fråga, dels ha vi rik erfarenhet om, att människor, som inte det bittersta känna till vare sig våra arbetsmetoder eller våra resultat, med stor självskärhet uttala sig om oss.

Tacksam för Eder svar ber jag att eventuellt senare få återkomma.

Bona den 16 febr. 1931.

Högaktningfullt
Teodor Carlsson.

Som svar på Eder fråga vill jag genast uttala, att min bekantskap med Bofra är från längre tid tillbaka än åttio år och att det därför varit glädjande för mig att få hära — inte bara genom Eder brev men också från annat håll — att förhållandena där förbättrats. Återfallsprocenten för vägningsprostan talar dock till tydliga språk jämförd med återfallsprocenten för vilkorligt dömda. Jag vidnåller, att eftertanke inför vägningsprostan problem på ett särskilt sätt uppfordras, där den ställa ansikte mot ansikte med möjligheten att barn ur de skyddade samhällsdelarna skola överlämnas åt sådan uppfostran. Jag är också övertygad om att en sådan eftertanke är nyttig, inte bara därför att vägningsprostan innebär sammanförandet på så många olika slags ungdom under förhållandena, som dock måste erkännas på ett väsentligt sätt skilja sig från det normala livet, utan också därför att två års vägningsövning oavsett om det passar ungdomen ifråga eller inte, i och för sig är en väsentlig sak, och dessutom ur yttervärldens synpunkt fortfarande betyder en allvarsam och ofta ödesdiger brännmärkning.

Carin Hermelin.

Jag inte, att man i gymnasierna skule bedrivt aktivt verkssamt, som vare sig i ena eller andra riktningen. Verkliga förhållandet har ju länge nog varit det, att man under sken av att vilja hålla ungdomen borta från politiken, bedrivit aktivistisk högerpolitik — vare sig nu medvetet eller omedvetet. Jag menar, att vad som behöves är ett opartiskt upplysningsarbete, som en gång skola göra ungdomen skickad att ingripa i det politiska livet.

gör pengarna dryga — köp kooperativ

Förbudets och straffets tid

(Forts. fr. sid. 1.)

mot fosterfördrivningens onda. Ty det är och förblir föga önskvärd för en kvinna att behöva genomgå denna psykologiska och riskfyllda process, hur så motiven ligga till. Det kommer alltså att linnas fall det avbrytande av havandeskapet ter sig som den mindre olycka — som man måtte vilja för att undgå en större. Men detta hindrar inte att det är absolut felaktigt att tro — vi vilja ännu en gång understryka denna vår uppmaning — att man genom en legalisering av fosterfördrivningen på något vis kommer till bakom liggande sexuellen och ekonomiska missförhållanden.

Vi måste i uppfostran och självupfostran skapa fram ett reaktionsätt beträffande de naturliga sexuella impulserna som enligt sekterns hopade erfarenhet leda till individens och kulturs bästa: äktenskapet, taget i vidare bemärkelse, innebärande icke blott upprätthållandet av släktets förbestånd utan i lika hög grad den kamrattliga livsgemenskapen.

Vi betona åter och åter igen, att människornas självbestämmande rätt i fråga om påtagande av föräldrarnas — med människosläktets nuvarande kunskaper och utvecklingsgrad — är något ofrånkomligt. Men dessa kunskaper få icke genom samhällets ingripande på människorna i en förvirrad och skadlig form och utan betoning av att varje ny kunskap föder nytt ansvar.

Vi måste ha fram riktlinjer för den enskilde individens handlande på sexuallivets område.

Vi måste ha fram ett starkt stöd i form av moderskapets samhällsorganisation.

Förbudets och straffets tid är oöberhölligen förb.

Mötesplatsen.

GÖTEBORGSVADELNINGEN AV SVENSKA KVINNORS VANSTERFÖRBUND höll årsmöte den 2 februari, varvid års- och revisionsberättelse upplästes och godkändes.

Styrelsens ordförande redogjorde för Centralstyrelsemötet i Stockholm och inleddes diskussionen om utvidgning samarbete mellan kvinnor av västerrikting. Föreningens uttalande som på ett sådant samarbete och hoppades därav kunna nå de bästa resultat för framtiden.

Sekreteraren.

TIDEVARVET

REDAKTION:
Telefon N. 48.2. Mottagningstid 10-12.
EXPEDITION:
Telefon 182.43.
Konstorlid id. 10-12 f. m., 1-4 e. m. Postgiro 15.44.
PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6.—, halvår kr. 3.—, kvartal kr. 1.50. Lösnummer 15 öre.
ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter.

Tänk på barnen!

Giv dem ett årskort till Skansen.

Om Ni är medlem av Skansenföreningen, årsavgift 10 kr., kostar det endast 3 kr. för varje barn. Ni erhåller dessutom gratis Skansenföreningens Årsbok, Skansens Nyheter och Skansensboken m. fl. förmåner.

Tel. 713 10. Postgiro 511 50.

GÖR DET
I D A G!